

Valkyria med fin patina

Kungliga Operan, Stockholm, 20 november 2021

Richard Wagner: Die Walküre

Staffan Valdemar Holms uppsättning av **Wagners Valkyrian** har ganska många år på nacken numera, men i lördags vid Kungliga Operans nypremiär visar den sig fortfarande vara lika slående med sin läckra scenografi, iscensatt av **Bente Lykke Möller**.

I centrum har vi Brünnhilde som gör entré i andra akten som en käck, lite omogen "pappas flicka" som umgås med sin far Wotan vid biljardbordet i det pampiga palatset på Valhalla. Under operan utvecklas hon, mognar efter att ha trotsat sin far – fast hon egentligen genomför det han innerst inne vill – samtidigt som erfarenheten blir dyrköpt. Hon gestaltas imponerande av **Ingela Brimberg**: en njutbar röst – med full kraft – utan att den för den skull går över styr.

Den mest intressanta gestalten i Valkyrian är ändå Wotan som befinner sig i kris.

Känslomässigt önskar han inte straffa den incestuösa relationen mellan Sieglinde och Siegmund. Han vill låta kärleken flöda och dessutom har han sedan tidigare sina band till Siegmund som han vill se växa upp till den hjälte som kan ta tillbaka ringen från Fafner.

Precis som **Stefan Johansson** skriver i sin analys i programbladet, är andra akten med scenen mellan Wotan och Fricka - och därefter den mellan far och dotter - bland det mest nydanade i operahistorien. Wotan får ge sig i äktenskapsgrälet med sin fru för att sedan i den märkliga monologen plågat redogöra för alltings jävlighet, och delvis vädjande som motsägelsefullt manipulerande, be Brünnhilde genomföra Frickas vilja.

Wotan tolkas imponerande av **Greer Grimsley** som får fram bitterheten, ilskan hos rollkaraktären, men också ömheten han känner för sin dotter. Han karakteriserar också med rösten som har så fina nyanser från den mörka botten till de dramatiska höjderna. Wotans överman, hustrun Fricka, tolkas drottninglikt värdig och kraftfullt självsäker av **Katarina Dalayman**.

De båda älskande Siegmund och Sieglinde är väl egentligen mer av stereotyper som personer även om Sieglinde åtminstone i slutet av den väldiga andra akten visar tvivel över deras relation. **Cornelia Beskow** gestaltar henne storslaget - hon agerar intensivt och övertygande. Beskow har en vacker röst i de lägre registren med en spektakulär höjd, men hon borde nyansera höjntonerna mer. Det blir för rått och brutalt emellanåt.

Även tenoren **Joachim Bäckström** agerar övertygande som den omogne superhjälten Siegmund, men rent vokalt känns det inte riktigt som om han har en genomtänkt idé med sin roll, även där saknas nyanser och känslighet. Man behöver inte sjunga Wagner med öppna spjäll hela tiden.

I sista akten visar sig uppsättningen från sin allra bästa sida - en nästan bländande vacker scenografi med valkyriorna som bitchiga, ridpiskande tuffingar som tuktar sitt harem av döda hjältar. Brünnhilde har tagit ställning och fruktar sin rasande far som vill hämnas hennes olydnad, trots att hon ju egentligen ser till att hans undermedvetna önskan uppfylls. Slutscenen är bland det mest intensiva och rent känslomässigt komplexa som Wagner skrivit med en smärtsam skön musik, briljant gestaltad av ett pånyttfött Hovkapell under den nye chefsdirigenten **Alan Gilbert**. Den böljande, sugande stråkklangen för oss fram

till operans tragiska farväl, där Wotan motvilligt söver ner sin älsklingsdotter till en lång vila.

Och där ligger hon nu omgiven av lågorna, Brünnhilde, tuktad, sövd, men nyvaknad som kvinna, i väntan på att hjälten ska anlända, kyssa och väcka henne till liv igen.

Per Nylén